

William Shakespeare – Hamlet

Rok prvního vydání: 1600 – 1601

Druh: Drama

Žánr: Tragedie

Věcný obsah:

Téma:

Renesanční tragická divadelní hra vyprávějící o dramatických rodinných a milostných vztazích dánského prince Hamleta. Objevuje se zde zrada, nenávisť, pomsta, láska, lži, intriky a ostatní z lidských ctností.

Námět:

Námět k Hamletovi čerpal Shakespeare ze středověkých kronik, děj se odehrává na starém hradě Elsinor, ale v mnohých filozofických úvahách, zejména prince Hamleta, mohl každý Angličan, autorův současník, najít paralelu s přítomnou realitou.

Postavy:

Centrální postavy tvoří dva rodinné kruhy. Královský (Hamlet, jeho strýc Claudius, královna Gertruda, duch zemřelého krále) a kruh rodiny nejvyššího komořího Polonia (jeho dcera Ofélie a syn Laertes). Claudius je personifikací upadajících morálních hodnot a zkaženosti – tragičnost jeho postavy je dána tím, že ačkoliv si je vědom svých hříchů, a dokonce prosí Boha o jejich odpuštění, vnitřně cítí klid bez jakýchkoli výčitek, což mu znemožňuje upřímnou lítost a tudíž i očištění od vin. Hamlet sám se vydává za šíleného a proto zde vystupují prakticky dva Hamletové – jeden žízňivý, vyžívající se ve slovních hříčkách a druhý racionální, vyžívající se v pomstě. Ofélie představuje jakési jeho zrcadlo. Role matky zdá se být nejasná.

Dánský kralovic HAMLET, který chce pomstít smrt svého otce. Je milován dánským lidem a tudíž je prakticky nedotknutelný. Na jedné straně je to postava vzdělaná, a mírumilovná, ale na straně druhé by se dal označit za vraha. Vystupuje zde jako rozpolcená osobnost.

Prostředí:

Převážná část děje se odehrává v prostorách královského hradu Elsinor.

Ideový obsah

Idea

Příčina Hamletova váhání nad pomstou a existencionální otázky

Autorský postoj:

Hamlet je jedním z vrcholných děl světového dramatu a zároveň jedno z nejrozsáhlejších Shakespeareovských děl. Autor použil mnoho moderních a žádaných motivů dané doby. Autor vkládá do promluv jednotlivých postav existenciální filosofické a intelektuálně směřované monology.

Zasazení do kontextu:

Hra se dá vykládat jako alegorie doby, pro niž je charakteristická krize humanismu a renesance. Racionalita nespĺnila očekávání. K řešení problémů mnohdy nejenže nepřispívá, ale může mu i

bránit. Nadrbou stranu právě rozum pomáhá Hamletovi odkrýt faleš a masku nového krále (léčka s divadlem). Alžbětinská doba byla plná rozporů, kdy se vysoké mísilo s nízkým a vznešené s vulgárním. Hamlet je jedno z nejvlivnějších děl světového dramatu, které přímo i nepřímo ovlivnilo tvorbu světových i českých autorů (Karel Čapek – Apokryfy, V. Holan – Noc s Hamletem, E.F. Burian – Hamlet III., králevic dánský, být či nebýt čili trůny dobré na dřevo).

Kompozice:

chronologická

Vypravěčské postupy:

ich – forma

Pojmenování:

Typické jsou Hamletovy dlouhé filosofické monology, v nichž se snaží pochopit smysl lidské existence a historického dění. V textu se objevují vtipné a sarkastické poznámky a současně vážné výstupy tragických postav. Princ Hamlet se pohybuje ve dvou jazykových polohách – jedna z nich je vážná, druhá má vyjadřovat šílenství. Hamlet se vyžívá ve slovních hříčkách, které ostatní hrdinové nechápou. To souvisí s historickým pozadím díla, kdy je vše řízeno etikou a zdravý rozum zde nemá místo.

Stručný děj:

Tragedie se odehrává na počátku 17. století na dánském hradu Elsinor. Kde žije králevic Hamlet, jeho strýc a nynější dánský král Klaudius a Hamletova matka Gertruda, dánská královna a také nová manželka Klaudia.

Na počátku příběhu umírá Hamletův otec. Později se Hamletovi zjeví jako duch a svěří mu, že byl zavražděn svým chladnokrevným bratrem Klaudiem. Od té doby se chce Hamlet pomstít, ale aby to Klaudius nezjistil, začne předstírat šílenství. Pro ověření duchova obvinění zinscenuje Hamlet s potulnými herci hru, která přesně onu vraždu kopíruje. Na premiéru této hry samozřejmě pozve svého strýce Klaudia a svou matku Gertrudu. Podle Klaudiovi reakce si je na sto procent jistý, že strýc je vrahem.

Klaudius je hrou rozhořčen a pod záminkou Hamletova šílenství ho posílá do Anglie. Hamlet odcestuje hned po té, co nešťastnou náhodou zabije Polonia, otce své milované Ofélie. Během Hamletova pobytu v Anglii se Ofélie kvůli stezku ze smrti svého otce utopí. Oféliein bratr Leartes se navrácí z ciziny aby v Dánsku pohřbil svou sestru a pomstil smrt svého drahého otce.

Po Hamletově návratu z Anglie musí čelit Leartovu vzteku. Oba se proto utkají tváří v tvář v boji. Klaudius si pojistí Hamletovu smrt tím, že ještě před soubojem připraví nápoj s jedem určený Hamletovi a Leartovu dýku namočí do jedu.

Nápoj s jedem omylem vypije Hamletova matka. Při souboji opravdu zraní Leartes Hamleta zbraní namočenou v jedu, jenže pak dojde k výměně zbraní a je zraněn i Leartes. Zatímco Leartes umírá, zraní Hamlet pohotově také Klaudia.

Pak oba umírají a zbývá po nich jen věčná sláva...

Přesto, že drama končí tragicky, Hamlet dosáhl svých vytyčených cílů. Pomstil otcovu vraždu, postavil se proti zlu, zvítězil nad ním a ukázal lidem pravdu.

Citát: „Žít či nežít – to je oč tu běží!“

Hodnocení:

Shakespearovi hry se mi líbí hlavně pro jejich překvapivý a zamotaný závěr. Jediné co bych viděla jako záporné byl velice složitý překlad, kde bylo použito plno archaismů a zvláštní výstavba vět a veršů. Z toho důvodu bych Hamleta řadila do náročnější literatury.